

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 22.

V Ptuj v nedeljo dne 30. maja 1909.

X. letnik.

Blato mečejo . . .

V slovenski javnosti so udomačili izvestni politikastri zadnjih desetletij nečuvno surovost. Kdor čita prvaško časopisje ali posluša prvaške govornike, ta mora kar strmeti nad rovtarskimi ogroženi, ki se tu širijo kakor plevel na polju . . . laž, najumazanejšo laž postavili so si prvaki obeh strank na tron. In z gnusnim smehom mečejo blato na vse, kar je svitlega in čistega v naši domovini.

Zato se vršijo pri nas tudi vsake volitve v znamenju osebnega boja in osebnega psovanja. Nikdar ne vprašajo ti političarji, kakšno je pooblično mnenje nasprotnikovo; ne, oni brskajo edino v njegovih osebnostih, v njegovem in njegove družine privatnem življenju. Zato pač ni čuda, da so v volilni borbi liberalci klerikalnim kandidatom uboj in požig, klerikalci pa liberalnim kandidatom groševanje z nedoletnimi otroci in ugrabčevali. Ves boj se je vršil ravno za osebe. Če se danes ne bodejo pečali ne s Plojevo vinjevo vejico ne z Roškarjevim revolverjem, ravno do tega bi pač imeli, kajti proti naši prednji stranki so metali sovražniki največ blata. Ni je skoraj laži na svetu, ki bi jo ne sprožil kak prvaški listič o temu ali onemu naprednjaku. Ali mi se ne bodejo teh osebnih lažij branili. Poštenje naprednjakov je previsoka stvar, da bi jo zamotilo doseči bevskanje pouličnih sičkov.

Stvarnega pa nimajo prvaki ničesar povedati. Gospodarsko delo, ki ga izvršujemo v prid našemu ljudstvu, se blišči tako svitlo, da ga ne more očrniti niti najpodlejšje obrekovanje. Zato pa ponavljajo prvaki vedno le zarjavelo in obtabljeno frazo, da smo mi „nemčurji“.

„Nemčurji“! Nerazumljiva in bedasta je ta beseda. Mi nismo še nikogar prekrstili in preazredili. Kdor je Slovenec, ta je in ostane lahko Slovenec tudi v naši stranki. To pričajo lahko tisočeri naši kmetjski pristaši. Kje so torej „nemčurji“? Ali je morda slovenski kmet, ki zahteva, da se njegov otrok nemščine priučijo, zato „nemčur“ ali „jančar“? Ja vraga, potem so vsi prvaški voditelji od Pepčka do Tončka sami pristni „nemčurji“, kajti vsi pustijo svojo deco nemške kake obiskovati. Kaj bi bili „narodni dohtarji in klerikalni duhovniki brez znanja nemščine? . . . Ta tega vzroka tedaj ne moremo biti „nemčurji“. Prvaki morajo imeti torej druge vzroke, da nam mečejo to neumno psovko pred noge. Ali smo morda zato „nemčurji“, ker zahtevamo in želimo v političnem življenju zveze z nemškimi sosedi? Ako smo zato „nemčurji“, potem nosimo radi in s ponosom ta naslov. Kajti mi smo prepričanja — in zadnji dogodki opravčujejo naše mnenje, — da je obstoj naše države, avstro-ogrske monarhije, mogoče edino v trdni zvezi z Nemčijo. Naša država in Nemčija sta srce Evrope. Nepremagljivi sta, dokler ne raztrgati svoje zveze. Ali nismo stali šele pred kratkem v vojni nevarnosti? In kdo so bili naši sovragi? Baltske slovenske države — in slo-

vanska Rusija! Šele v tistem hipu je vojna nevarnost odnehala, ko je nemški cesar našemu vladarju dejal: „Zapoveste in nemški vojaki marširajo!“ . . . Mi smo torej zvesti prijatelji nemške zveze in Bog jo naj ohrani v prid miru Evrope. V tej zvestobi nas pač ne bodejo omajili tisti prvaški voditelji, ki potujejo v krvavo Rusijo in iščejo na veleizdajalski način pri carjevih rabelnih prijateljstva.

Sicer pa tudi prvaki niso vodno nasprotniki zveze z Nemci. Tako n. pr. je ravno sedaj odkril ljubljanski „Slovenec“ natančno zvezo Hribarjevih „narodnjakov“ z Nemci. Ta pogodba nosi tudi podpis župana Hribarja samega. Ali je šel pane Hribar tudi med „nemčurje“? In naprej: „narodna stranka“ na Štajerskem se je v teh deželnozborskih volitvah zvezala z nemškimi socialisti. Istotako se je pri zadnjih volitvah v koroški deželni zbor zvezala Brejč-Podgorčeva slovensko-klerikalna stranka s strastnimi krščansko-socialnimi Nemci. Torej so štajerski „narodnjaki“ in koroški slovenski klerikalci pravzaprav tudi „nemčurji“! Pa še mnogo, mnogo takih dokazov imamo. Ali ni podnačelnik štajerske „narodne stranke“ dr. Božič v marenberškem okraju prosjačil pri trdih Nemcih glasove? Da, znal je celo nakrat tako dobro nemško, da je prijel nemške shode, na katerih ni znil niti besedice o svojem vseslovenskem programu. Klerikalni poslanec dr. Verstovšek je istotako poskušal nemške shode prirejati, čeprav se mu to ni posrečilo. Ali sta Božič in Verstovšek tudi „nemčurja“? Kdo potem na Štajerskem in Koroškem pravzaprav ni „nemčur“? To politično godlo naj razume kdorkoli jo more . . .

Mislimo, da smo dovolj jasno dokazali brezmiselnost in otročjo površnost psovke „nemčur“. Tako žalostno pogoreli hofrat Ploj je sicer šele pred par dnevi v državnih zbornici milo jokal, češ da delajo „nemčurji“ nato, da se slovenske uradnike v nemške pokrajine prestavlja. Ali tudi ta greh „nemčurstva“ vzamemo na se. Kajti ponižno mislimo, da je to le v korist dotičnim slovenskim uradnikom. Kajti ko bi n. pr. hofrat Ploj svojo mladost ne preživel v nemških pokrajinah, ne napravil bi nikdar svojo „karijero“; mož bi gotovo ne bil danes c. kr. dvorni svetnik . . . Torej tudi s tem naukom se ne more hudobnim „nemčurjem“ do živenga!

Ali povejmo odkrito, kaj je „nemčurstvo“! S to grdo psovko pouličnih capinov hoče se označiti edino željo po skupnem napredno-gospodarskem delu Slovencev in Nemcev. Zadnje volitve so dokazale, da so spodnještajerska mesta in trgi nemški, medtem ko je dežela slovenska. Nemški od kmeta in kmet od njih; meščani in tržani so odvisni kmet prodaja svoje pridelke nemškemu kupcu in nemški trgovec ali obrtnik prodaja svoje blago slovenskemu kmetu. Eden imata od drugega dobiček! Vsi gospodarski interesi Slovencev in Nemcev na Štajerskem ter Koroškem so skupni, so ednaki! To je nepobitna resnica in proti tej resnici se borijo naši nasprotniki s prazno frazo „nemčurstvo“ . . . „Nemčurji“, — dobro, pa bomo „nem-

čurji“! Ali naj nas imenujejo kakor hočejo, — Avstrijci ostanemo in ne pustimo se zapeljati od plačanih srbskih ter ruskih agentov v veleizdajalstvo, — Štajerci in Korošci smo in ostanemo ter ne bodejo nikdar pripustili, da bi se te lepi deželi raztrgali in združili s Kranjsko, — nemščino zahtevamo za naše otroke, ker vemo, da se bodejo z njo boljši kos kruha priborili, — Slovenci bodeimo in naprej od Nemcev in Nemci od Slovencev kupovali, — vedno in povsod i vkljub vsemu surovemu psovanju prvakov dvigali bodeimo zeleno kmetjsko zastavo, ki nosi napis: **Skupno slovensko-nemško gospodarsko delo!**

In zdaj, gospodje, ki nas obmetavate z blatom, lučajte naprej . . . Vaše psovke nas ne zadenejo, vaše blato omaze le vam samim roke . . . Mi pa gremo korak za korakom naprej!

Politični pregled.

Štajerske deželnozborske volitve so torej popolnoma končane. Novi deželni zbor ni glede sestave od starega dosti spremenjen. Obsegal bo: 27 nemško-naprednih zastopnikov mest in trgov, 6 poslancev trgovskih in obrtnih zbornic (nemško napredni), rektor univerze (nemško napredni), 3 nemško-naprednih kmetjskih poslancev, nadalje 18 nemških klerikalcev z dvema škofoma, 12 slovenskih klerikalcev in 1 slovenskega liberalca ter 5 socialnih demokratov. Nemški naprednjaki imeli bodejo torej tudi v bodoče večino v deželnem zboru. Oni štejejo namreč skupno 49 poslancev. Vsi drugi (klerikalci, slovenski poslanci in socialisti) pa štejejo samo 38 poslancev. Ta izid volitev je zagotovilo, da se bode tudi zanaprej v štajerskem deželnem zboru gospodarsko politiko izvrševalo. Upamo, da se bode zbornica tudi zanaprej ozirala na velike potrebe spodnje Štajerske.

Vojaški dopust za časa žetve se je že lani dovolil. Zdaj so izšle še posebne določbe, ki se glasijo: S tem dopustom se hoče v prvi vrsti kmetom in poljskim delavcem pomagati. Kakor dopusti to vojaška služba, dovolil se lahko take „urlaube“ začasa žetve žitja, koruze, mrve, za vinsko trgatav, za obdelovanje vinogradov in za posebna dela pri sviloprejkah. Taki „urlaubi“ bi znašali redoma tri tedne. Vsak vojak ima za „urlaub“ pri raportu prositi. Kadar grejo odpuščeni zopet nazaj v vojaško službo, potrditi jim mora občinski predstojnik, da so res kmetjsko delo izvrševali. „Urlaub“ dovoli vojaški komandant in je odvisen od službenih razmer ter konduite vojaka. Odpuščeni vojaki morajo v civilni obleki oditi. Na železnici imajo ti „urlauberji“ pravico do onega znižanja cene, kakor aktivni vojaki sploh.

Za nadomestne rezerviste. Cesar je izdal 21. t. m. povelje, glasom katerega se morajo vsi izjemoma v vojaški službi obdržani nadomestni rezervisti zopet odpustiti. Potemtakem bodejo ti rezervisti že te dni zopet domu prišli. Vsled te aktivne službe se tem rezervistom prvo orožno vajo l. 1909 kot storjeno odpusti.